

ČERVEN 2018

OPUSCULUM

ČASOPIS ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

Obsah

- Gabriel Malich OP: Úvodní slovo | **2**
- Putovní kurz pro formátory | **3**
- Jarní setkání stálého studia | **4**
- OPravdický klášter 2018 | **4**
- Dominikánské misie? Budou i letos!
Rozhovor s Martinem Rosenbaumem | **6**
- Česko-polské setkání sester v počáteční formaci | **9**
70. výročí kanonického schválení komunity mnišek | **10**
- Kongregační radosti | **11**
- Formační setkání laiků v Poličanech | **11**
- Ze života místních sdružení LSSD | **14**
- Jitka Hosanna Štěpánková: Zamilovanost skončila | **15**
- Z nabídky nakladatelství Krystal OP | **18**
- Příloha: Čtyřletí obnovy dominikánské laické formace
červen 2018 | **I–IV**

Milí čtenáři *OPuscula*, zvláště pak členové dominikánské rodiny!

*Blahoslavená
Panna bdí
nad těmi, kdo
přijali poslání
kázat, a udržuje
posvátný oheň
v jejich srdcích.*

Měsíc květen, který právě skončil, je měsícem tradičně mariánským. V jeho samotném středu jsme slavili památku Panny Marie, ochránkyně našeho řádu (15. května). V těch dnech jsme se ale také intenzivně modlili o dar Ducha svatého – Letnice jsme prožili jen několik dnů po zmíněné památce (20. května). Tato blízkost památky Matky Boží, ochránkyně našeho řádu, a slavnosti Seslání Ducha svatého, zdá se mi, je velmi výmluvná.

Jen si připomeňme: Maria byla s apoštoly ve večeradle v den Letnic. Ona je přítomna této erupci Ducha, který v podobě jazyků rozvazuje jazyky apoštolů. Ona se modlí za apoštoly. Nepřijala povolání kázat, ani zakládat místní církve, ani hlasitě vydávat svědectví. Jejím posláním je chránit ty, kteří toto poslání přijali. Bdí nad nimi. Udržuje posvátný oheň v jejich srdcích.

Neváhejme se k ní proto obracet ve své službě. V lásce k ní nalezneme vždycky posilu, které je nám v naší kazatelské službě potřeba (srov. A. Quilici, *Prier 15 jours avec saint Dominique*, s. 98–99).

fr. Gabriel OP

Putovní kurz pro formátory

Ve dnech od 14. do 29. dubna 2018 proběhl na místech spojených se životem a působením svatého Dominika formační kurz pro formátory pořádaný generální kurií našeho řádu. Kurzu se zúčastnilo asi 35 formátorů ze všech částí světa, z naší provincie se zúčastnil fr. Gabriel, toho času magistr kleriků a bratří spolupracovníků jak pro českou, tak i pro slovenskou provincii. Za slovenskou provincii se zúčastnil fr. Samuel Lovás, toho času doktorand ve Fribourgu.

Kurz to byl putovní. Výchozím bodem byl konvent de Nuestra Señora de Atocha v Madridu, odkud jsme se v sobotu 14. dubna vydali autobusem přes Segovii (kde jsme navštívili jeskyni, v které se modlíval svatý Dominik při svém tamějším pobytu) přesunuli do Caleruegy, místa narození svatého Dominika. Tam započal samotný program kurzu: každý den dopoledne (vyjma těch dnů, kdy jsme se přesouvali na velké vzdálenosti autobusem) byla přednáška (např. o liturgii, společném životě, studiu, poslání řádu, řízení, CICu a LCO pro formátory, dominikánské spiritualitě atp.), kterou obvykle

Formátory v Calerueze. Foto: Fr. Orlando OP

přednesl pozvaný host z řad bratří (jedním byl také magistr řádu fr. Bruno), poté následovaly diskuzní skupiny nad daným tématem a společné shrnutí. Po obědě obvykle následovaly pouťové prohlídky dominikánských svatých míst. Z Caleruegy jsme se po několika dnech přesunuli do Toulouse, následně do Boloně (odkud jsme podnikli návštěvy Florencie a Sieny) a naše pouť se završila v Římě.

Kromě povzbuzení a přínosu plynoucích z jednotlivých přednášek a debat s ostatními formátory pro službu magistra mi toto setkání také připomnělo jednu důležitou skutečnost: svou profesí jsme nevstoupili pouze do české provincie, ale do řádu, který má univerzální poslání. To z jedné strany znamená, že je třeba učit se otevřenosti a naslouchat výzvám našeho společného poslání – i když to bude znamenat opustit svou zemi. Z druhé strany to však také zahrnuje radostnou skutečnost, že v každém koutě světa můžu nalézt bratry, kteří se, stejně jako já, snaží následovat Krista po způsobu svatého Dominika.

Jarní setkání stálého studia

Dne 14. dubna 2018 (sobotu před 3. nedělí velikonoční) se v Olomouci uskutečnila jarní část stálého studia. Tématem letošního roku byla přirozenost. Na podzimní přednášku Davida Svobody s názvem *Přirozený zákon: historický a systematický pohled* měl původně navázat Tomáš Machula, nicméně ten se ze zdravotních důvodů omluvil. Úspěšně ho nahradil s přednáškou *Podoby přirozeného zákona v křesťanském myšlení* fr. Justin Dvorský, olomoucký bratr zabývající se danou problematikou.

Příští (podzimní) setkání stálého studia se uskuteční v Praze, v obvyklém termínu (tj. v sobotu před slavností Krista Krále). Téma bude upřesněno.

OPravdický klášter 2018

Již po šesté zveme mladé muže, kteří chtějí prožít několik dnů v klášteře po boku bratří, na *OPravdický klášter*. Letošní termín je 4.–8. července 2018. Program bude veskrze klasický: společná modlitba s bratry, katecheze, práce, svědectví, odpočinek, zábava. Tématem letošního roku je kněžství (Kristovo, všeobecné, svátostné...).

fr. Gabriel OP

OPravdický klášter 6

*„Přinášejte
sami sebe
v oběť živou!“*

(Řím 12,1)

Co?

- » Týden v dominikánském klášteře
- » Prohloubení tvé víry
v Kristovo kněžství
- » Dopolední práce s bratry
- » Ale také spousta zábavy

Kdo?

Kluci ve věku 15 až 25 let

Kdy?

4.–8. 7. 2018

Kde?

Klášter dominikánů v Olomouci

Za kolik?

Zdarma, aneb za trochu práce

Info a kontakt:

<http://amiculum.op.cz>

opravdickyklaster@op.cz

OPravdický klášter

Dominikánské misie? Budou i letos!

Rozhovor s Martinem Rosenbaumem o minulosti, přítomnosti a budoucnosti dominikánských misí

Odkud se vzala myšlenka uspořádat v naší provincii dominikánské misie? Kdy a kde se začal koncept misí rodit a kdo stál u jejich kolébky?

To bychom měli začít už od svatého Dominika. V naší provincii bych ale počátek hledal v osmdesátých letech u Oázy a Honzy Rajlichy, u Vojtěcha Soudského a samozřejmě u začínajícího Kazatelského střediska.

Jakým způsobem se misie postupně proměňovaly a proč?

U úplného začátku jsem nebyl a raději si nebudu hrát na historika. Na začátku devadesátých let využívali čeští dominikáni misijní autobus poslaný do naší země organizací Kirche in Not. Bylo v tom hodně hledání a občas se narazilo i na nějaké slepé uličky.

Současná podoba misí vyšla ze snahy nějak na „autobusový model“ navázat. Začínali jsme velmi skromně a misie rostly postupně. Nemyslím si ale, že budou někdy hotové. Po celou dobu, už skoro dvacet let, zkoušíme nové věci a rozvíjíme osvědčené, ale také opouštíme to, co se přežilo nebo se ukázalo být další slepou cestou. Nesnažíme se nutně věci vymýšlet sami, ale rozhlížíme se, jak to dělají jiní. Ostatně už svatý Dominik se inspiroval u katarů.

Příklad toho, že se dají misie dělat různými způsoby, vidíme krásně u františkánů. Prvních misí se vedle dominikánských terciářů účastnil například i dnešní provinciál františkánů Jakub Sadílek. Později se spolu se svými spolubratry našimi misiemi inspiroval, ale dnes dělají leccos jinak. A velmi dobře.

Jak se skládal misijní tým a nakolik byli a jsou jeho členové stabilní?

Začali jsme se skupinou terciářů a s dalšími nadšenci, kteří byli tehdy hlavně z řad pražských bohoslovců. Postupně misie více „dominikánštěly“. Dnes je tým složený převážně ze členů dominikánské rodiny posílený o řadu

Martin Rosenbaum na misiích v Šušici (2017)
Foto: © Marek Novák / Člověk a víra

dalších spolupracovníků. Nebývá výjimkou, že se v dalších letech připojuje někdo z míst konání předchozích misií.

Patříte mezi ty nejstabilnější členy týmu, z jakého důvodu jste tomuto projektu zůstal tolik let věrný? Co Vám organizace a samotná účast na misiích přináší?

Postupně jsem došel k poznání, že tady je moje místo v církvi i v řádu. Otec Reinsberg, mistr „duchovní zkratky“, kdysi řekl, že být křesťanem znamená stát na místě, na které Hospodin ukázal, a zírat, co že se to děje za věci. A tak stojím a zírám.

Je pravda, že v posledních letech si říkám, že už se příliš pohybuji ve vyjetých kolejích a možná by bylo pro misie dobré, kdyby jejich organizaci převzal někdo čerstvější.

Mohl byste shrnout, čím jsou podle Vás dominikánské misie specifické?

Netroufl bych si tvrdit, že to, co děláme, se nějak výrazně liší metodami nebo konkrétními nástroji od jiných misijních aktivit. Snad jen že se opravdu snažíme ve všem následovat naše řádové heslo „*laudare, benedicere, praedicare*“. Chápeme ho tak, že naše hlásání (*praedicare*) musí vycházet

z modlitby a života s Bohem (*laudare*). A na ty, se kterými se setkáváme, se musíme dívat Božíma očima (*benedicere*).

Jaký je Váš nejintenzivnější zážitek z misíí?

Možná teď čekáte svědectví o nějakém obrácení. Ale pro mě je kupodivu nejsilnější zážitek začátek misie v Litoměřicích, kdy jsem měl dojem, že nic není připraveno a na svém místě. A zíral jsem, jak nám ty cestičky rovná Hospodin osobně.

Letošním cílem misíí bude Ústí nad Labem. Podle jakého klíče jste tuto lokalitu vybrali? Jaký podle Vás skrývá potenciál a jaká úskalí? Kdy se budou misie v Ústí konat a jak bude vypadat program?

Do Ústí směřujeme na přání otce biskupa Jana Baxanta, v týdnu od 21. do 29. července. Je to větší město, než ve kterých působíme obvykle, a tomu budeme muset přizpůsobit i program. Teď jsme ve fázi hledání a rozlišování. Co víme určitě, je, že ve větším městě nebudeme tolik vidět. Proto je důležitější než jindy, aby byl v týmu dostatek „hábitů“. Snad se to podaří.

Kdyby se Vás někdo zeptal, proč by měl jet na misie zrovna on, co byste mu odpověděl?

Předpokládám, že se teď obracíme především dovnitř dominikánské rodiny. Myslím, že „ochutnání“ této intenzivní formy dominikánského života může naše povolání jen prohloubit. Především, a to mluvím nejen ze své zkušenosti, jsou misie tou nejlepší formou duchovní obnovy. Jen málokde se člověk potká s Bohem intenzivněji než při hlásání.

Stále sháníte lidi, kteří by v Ústí kázali, co konkrétně mohou na misíích dělat?

Každého z nás volá Hospodin osobně a má pro nás jedinečný úkol. Těžko se mi proto na tuto otázku odpovídá, pokud nehovořím s konkrétním člověkem. Těch úkolů je opravdu hodně, od „pouliční evangelizace“, přes zpěv, poradatelskou službu až po práci v zázemí. Zkrátka, potřebujeme talenty všeho druhu.

Za rozhovor děkuje Martina Vodáková

Misie v Ústí – jaký bude tým?

Milé sestry, milí bratři,

jak už mnozí víte, letos na přání otce biskupa Jana připravujeme letní misie v Ústí nad Labem v týdnu od 21. do 29. července.

Ústí je větší město, než do kterých obvykle směřujeme, podle všeho bude třeba tomu přizpůsobit i průběh misie. Především bude třeba stejně jako kdysi v Litoměřicích postavit dostatečně velký a kvalitní tým. Zvláště naléhavá je přítomnost bratří a sester, jejichž „svědectví hábitem“ je nenahraditelné a ve velkém městě velmi potřebné.

Rád bych teď poděkoval všem těm, kdo se už na misie přihlásili. Prosím i další, kdo můžou, aby se přidali. Letos je to potřeba ještě mnohem víc než v minulých letech. Ať je náš dočasný návrat do místa tradičního působení řádu důstojný.

Celou dominikánskou rodinu prosím o modlitby.

Děkuji všem

Martin Me2D Rosenbaum

Kazatelské středisko České dominikánské provincie

Přihlášky na martin.rosenbaum@op.cz

Česko-polské setkání sester v počáteční formaci

Ve dnech 23.–28. dubna proběhlo další česko-polské setkání sester v počáteční formaci a jejich novicmistrových, které tentokrát hostil polský klášter Radonie. Setkání se zúčastnily novicky, časné profesky a novicmistrové z klášterů Radonie, Sv. Anna a Znojmo. Tématem setkání bylo studium – jeden z pilířů života dominikánské mnišky. Zajímavé a podnětné přednášky si pro nás připravili dominikáni z Polské provincie. Kromě přednášek obsahoval bohatý program také prostor k společné modlitbě, k diskusím a sdílení. Velký dík patří všem, kteří se podíleli na organizaci setkání, zejména komunitě mnišek v Radoních.

sr. Růžena OP

70. výročí kanonického schválení komunity mnišek

V pondělí 30. dubna 2018 si naše komunita připomněla 70 let od kanonického schválení. Tento výroční den jsme prožily v Boží blízkosti spolu s dominikánskou rodinou. Vrcholem dne bylo slavení děkovné mše svaté, kterou sloužil otec Dominik kardinál Duka spolu s prof. Piřhou, otcem děkanem Jindřichem, kaplanem Ladislavem a bratřími z Olomouce Antonínem, Česlavem, Saviem a bratrem Jakubem. I díky slovům otce kardinála jsme si opět mohly s vděčností uvědomit Boží působení v životě každé z nás i celé komunity. Odpoledne se pak neslo v duchu přátelských rozhovorů. Také jsme společně zhlédli dokument s názvem *70 let putování*, který jsme vytvořily u příležitosti tohoto jubilea a který zachycuje historii i současnost naší komunity. Děkujeme Hospodinu za sedmdesát let existence naší komunity a prosíme o modlitbu, abychom se svatou horlivostí věrně sloužily Bohu.

sr. Růžena OP

Setkání mnišek v Radonicích. Foto: Mnišky OP

Čtyřletí obnovy dominikánské laické formace

Červen 2018: *Christifideles laici* – O povolání a poslání laiků v církvi a ve světě

Stanovy I, 1, 4–6; II, 9, 12; Směrnice I, 7, 18–21

Christifideles laici (= věřící laici) je titul posynodního listu svatého papeže Jana Pavla II. ze dne 30. prosince 1988. Pro naši obnovu formace vybíráme části listu, které se zabývají tím, kdo laici jsou, jaké je jejich místo a poslání, jaký mají charakter, co je jejich úkolem a polem působnosti a jak jsou zapojeni do společenství církve. (LG = *Lumen gentium*, AA = *Apostolicam auctositate*, *Propositio* – dokument synody o laicích)

„Slovem ‚laik‘ rozumíme všechny věřící, kteří nejsou členy stavu duchovního nebo řeholního uznaného v církvi, to je věřící, kteří křtem zapojeni do Krista a učinně Božím lidem, účastní se svým vlastním způsobem na kněžském, učitelském a královském úřadu Kristově, a tak svým podílem uskutečňují v církvi a ve světě poslání, které je vlastní celému křesťanskému lidu.“ (LG, 31)

Povolání laiků spočívá v úkolu, „aby hledali Boží království při práci na časných hodnotách tím, že je usměřňují podle Boží vůle.“ (LG, 31)

Spojení s Kristem. Laici jsou jako všichni členové církve ratolesti zakořeněné v Kristu, pravém vinném kmene, který je oživuje a činí dárci života. Toto vstípení do Krista se děje vírou a svátostmi křesťanské iniciace. Křtem se stáváme novým stvořením, rodíme se k životu Božích dětí. Křest nás sjednocuje s Kristem a s jeho tělem, církví. Křest nám uděluje pomazání v Duchu svatém a činí nás jeho chrámem. *Křest znamená a působí mystické, ale skutečně včlenění do ukřižovaného a oslaveného Ježíšova těla.*

Jednota s Kristem. Ježíš zjevil učedníkům tajemnou jednotu, která je spojuje s ním i mezi sebou navzájem, a ukázal tuto jednotu jako obraz a prodloužení tajemného společenství, které spojuje Otce se Synem a Syna s Otcem poutem lásky Ducha svatého. Pro své spojení s Kristem se pokřtěný podílí na jeho poslání Mesiáše a Spasitele. Proto se také podílejí laici svým způsobem na trojím úřadu Kristově: kněžském, prorockém a královském. *Jednotlivci mají účast na trojím Kristově úřadu jen jako členové církve.* Protože se tato účast odvozuje od společenství s církví, musí ji věřící žít a uskutečňovat ve společenství a pro rozvoj tohoto společenství.

Věřící laici žijí ve světě. „Právě v tomto prostředí jsou povoláni od Boha.“ (LG, 31) Svět se tak stává oblastí a prostředkem křesťanského povolání laiků, neboť sám svět je určen k tomu, aby byl Otec oslaven v Kristu. Nejsou povoláni k tomu, aby zanechali tohoto života, který vedou ve světě. Křest naopak v sobě obsahuje poslání, která se vztahují právě na situaci ve světě: Laikové jsou „povoláni od Boha, aby vykonávali své povinnosti v duchu evangelia, a tímto způsobem se podíleli (jako kvas, který pracuje uvnitř) na posvěcení světa tím, že druhým lidem hlásají Krista především svědectvím svého života a žářem své víry, naděje a lásky.“ (LG, 31) Ve světě jim Bůh zjevuje svou vůli a jejich zvláštní povolání, „aby hledali Boží království při práci na časných hodnotách tím, že je usměrňují podle Boží vůle.“ (LG, 31)

Povolání ke svatosti. První a základní povolání, kterým se Otec obrací v Ježíši Kristu skrze Ducha svatého na každého z laiků, je **povolání ke svatosti, to je k dokonalosti lásky.** „Všichni křesťané jsou povoláni a zavázáni k uskutečňování svatosti a dokonalosti ve shodě se svým stavem.“ (LG, 42)

Povolání ke svatosti má své kořeny ve křtu a obnovuje se v ostatních svátostech, především v eucharistii. Protože oblékli Krista a jsou živeni Duchem svatým, jsou křesťané „svatí“, a proto uschopnění a zavázání, aby ukazovali svatost svého bytí svatostí všeho svého konání.

Život podle Ducha, jehož plodem je posvěcení, vyžaduje od každého pokřtěného, aby následoval Krista, a uschopňuje jej k tomu: v přijetí blahoslavenství, ve slyšení a uvažování Božího slova, v uvědomělé a aktivní účasti na liturgickém a svátostném životě církve, v osobní modlitbě rodinné a společenské, v hladu a žízni po spravedlnosti, v plnění přikázání lásky ve všech životních situacích a ve službě bratřím, především malým, chudým a trpícím.

Dojít ke svatosti ve světě. Povolání laiků ke svatosti vyžaduje, aby život podle ducha nacházel výraz především v jejich začlenění do časných skutečností a v jejich účasti na pozemských činnostech. (viz Kol 3, 17) Koncil prohlašuje: „Ani rodinné starosti, ani jiné světské záležitosti nemají zůstat vně duchovního života.“ (AA, 4) Synodní otcové k tomu řekli: „Jednota života laiků má rozhodující význam. Musejí se posvěcovat ve svém každodenním pracovním a společenském životě. Aby splnili své povolání, musí laikové chápat své každodenní konání jako možnost spojení s Bohem a plnění jeho vůle, jakož i jako službu druhým lidem, aby je vedli v Kristu ke společenství s Bohem.“ (Propositio, 5)

Laikové musí chápat a uskutečňovat své povolání ke svatosti jako podstatnou a neoddělitelnou součást nového života, který nám byl darován ve křtu. Žitá svatost, která plyne z účasti na svatosti života církve, představuje první a základní příspěvek k výstavbě církve jako „společenství svatých“.

Společenství církve a účast na něm. Křesťané nenáleží sami sobě, ale jsou jako ratolesti na vinném kmeni vlastnictvím Kristovým. Společenství křesťanů s Kristem má svůj vzor, zdroj a cíl ve společenství Syna s Otcem v darování svatého Ducha. Spojení se Synem poutem lásky Kristova Ducha jsou křesťané spojeni s Otcem. Ze společenství křesťanů s Kristem vyplývá společenství křesťanů mezi sebou. Tak je celá církev lidem sjednoceným jednotou Otce, Syna a Ducha svatého.

Toto společenství se dává v Božím slově a ve svátostech. Branou ke společenství církve a jeho základem je křest. Přijímání Těla Kristova v eucharistii znamená, působí a buduje hluboké společenství všech věřících v Kristově těle, jímž je církev. Koncil nám ukázal církev jako Boží lid: „*Bůh si však nepřál posvětit a spasit lidi jednotlivě bez jakýchkoliv vzájemných vztahů, nýbrž chtěl z nich vytvořit lid, který by ho opravdu vyznával a jemu svatě sloužil.*“ (LG, 9)

Společenství církve je dar, velký dar Ducha svatého, který mají laici vděčně přijímat a žít v plném vědomí odpovědnosti. To se konkrétně děje jejich účastí na životě a poslání církve, do jejíž služby dávají svá rozdílná a komplementární charismata.

Laik „*nemá právo uzavřít se do sebe a oddělovat se duchovně od společenství, musí pěstovat trvalý styk s ostatními veden aktivním bratrstvím, v radosti ze stejné důstojnosti a ve snaze učinit plodným velký poklad, přijatý jako dědictví. Duch Páně mu dává stejně jako ostatním rozličné dary, zve jej k různým službám a úlohám a připomíná mu, stejně jako to připomíná druhým s ohledem na něho, že to, v čem vyniká, mu nebylo přidáno k větší důstojnosti, ale jako zvláštní a komplementární uschopnění k službě. Tak existují charismata, úřady, úkoly a služby laiků ve společnosti a pro společenství.*“ (Jan Pavel II. na závěr synody 30. 10. 1987)

Církev je řízena a vedena Duchem svatým, který rozděluje pokřtěným různé hierarchické a charismatické dary a povolává každého, aby se svým způsobem stal aktivním a spoluodpovědným.

Každý laik si musí být stále vědom, že je „údem církve“, jemuž byla svěřena originální, nenahraditelná a nepřenosná úloha, kterou musí splnit pro dobro všech.

A tak jako se každý svou jedinečností a neopakovatelností, tím, co je a co koná, dává do služeb rozvoje společenství církve, přijímá zároveň a přivlastňuje si jako jednatelce společenské bohatství celé církve. To je totiž „společenství svatých“, které vyznáváme v Krédu: dobro všech se stává dobrem každého jednotlivce a dobro každého jednotlivce se stává dobrem všech.

Písmo: Mt 20, 1–7, Jan 15, 1–8, 1 Petr 2, 5.9–10, Kol 3, 16–17

Otázky:

- Modlíme se k Duchu svatému, vzýváme ho a prosíme o jeho dary a charismata?
- Snažíme se o jednotu života? Neoddělujeme svůj život duchovní a svátostný od všedního?
- Prožíváme svůj život před Bohem, v jeho přítomnosti?
- Předkládáme svůj život a své záležitosti Bohu?
- Snažíme se rozpoznat Boží vůli a Boží plán pro svůj život?
- Známe své schopnosti a dary a dáváme je do služeb společenství?
- Hledáme cesty, jak prospět společenství, farnosti, církvi?

Četba: Katechismus katolické církve § 897–913; § 781–801; § 946–959

Světec: bl. Diana Andalo a Cecílie

Literatura:

Christifideles laici – Posynodní apoštolský list Jana Pavla II. „O povolání a poslání laiků ve světě“ z 30. prosince 1988

Čtyřletí obnovy dominikánské laické formace (ČODLF)

Rok 2018/2019 – Téma Studium

Podle knihy „Intelektuální život“, kterou napsal fr. A. D. Sertillanges OP:

- 1) září – Intelektuální povolání
- 2) říjen – Ctnosti a charakter katolického intelektuála
- 3) listopad – Uspořádání a organizace života
- 4) prosinec – Čas k práci
- 5) leden – Oblast práce, pracovní pole
- 6) únor – Pracovní duch
- 7) březen – Příprava k práci
- 8) duben – Tvůrčí práce
- 9) květen – Práce, život, odpočinek
- 10) červen – Dodatky a aktualizace

Kongregační radosti

SM. Štěpánka Šenkeříková OP obnoví na tři roky své řeholní sliby v sobotu 30. června 2018 při mši svaté od 16.30 hodin ve Střelcích u Brna.

Postulantka Martina Vodáková bude přijata do noviciátu v úterý 7. srpna 2018 ve Střelcích, při prvních nešporách slavnosti svatého Dominika od 16.30 hodin.

Na středu 8. srpna (při mši svaté od 11 hodin) je pak předběžně domluven termín prvních slibů SM. Emilie Růžičkové OP.

Provázíme naše mladé sestry modlitbou.

sestry dominikánky

Formační setkání laiků v Poličanech

Letošní setkání formátorů LSsD se konalo v klášteře sester trapistek v Poličanech od 27. do 29. dubna. Klášter „Naší Paní nad Vltavou“ se nachází u obce Poličany nedaleko Naveklova. Sestry sem přišly z komunity v Itálii na pozvání kardinála Vlka. Stavba kláštera započala v roce 2008, kostel byl vy-

Foto: Pavla Edita Holíková

svěcen v roce 2012. Dům pro hosty, kde jsme byli ubytováni, je provozován už od roku 2007. Klášter je na konci všech cest, obklopen přírodou, všude na dohled jsou jen zalesněné kopce, místo je plné hlubokého klidu.

Tématem setkání byl „Společný život“ v souladu s tématem naší obnovy ČODLF. Hlavními hosty byli fr. Hyacint Ullman OP, nově jmenovaný promotor pro laikát, a fr. Rui Carlos Antunes e Almeida Lopes OP, generální promotor pro dominikánské konsociace, části setkání se zúčastnil také nový provinciál fr. Lukáš Fošum OP. Z laických sdružení dorazilo úctyhodných třicet účastníků.

V pátek večer zahájil program setkání fr. Hycint. Mimo jiné zaujal zajímavým výkladem textu Sk 8, 26–40, kde se hovoří o Filipovi, jak se setkal s etiopským dvořanem, vyložil mu proroka Izaiáše a ten nakonec přijal Krista a dal se od Filipa pokřtít. Filipa prezentoval jako model dominikána. Ho-

vořil také o společenství a připomněl, že víru máme díky jiným, kteří nám ji zprostředkovali (modlitbou, příkladem, jednáním apod.), a že ji žijeme nikoli sami, ale ve společenství (např. v rodině).

V sobotu pak měl fr. Rui dvě zásadní přednášky s prezentací zakončené otázkami a diskusí. První z přednášek se týkala poslušnosti. Poslušnost v dominikánském pojetí je chápána jako pomoc hledat způsob a možnosti, co dělat a jak jednat, abychom dosáhli záměru či cíle. Nejsme otroci, ale svobodní, synové a dcery, Boží přátelé. Není nám přikazováno, co máme dělat. Poslušnost není uniformita, není to slepé plnění příkazů, neznamená nechat se vodit jako loutka. Naopak znamená uchovávat si svobodu při spolupráci rozumu a srdce.

Poslušnost má tři stupně. První stupeň znamená plnění příkazu: rodiče dětem, představený řeholníkovi řeknou: „Udělej to!“ a já to provedu. Druhý stupeň je dokonalejší: svou vůli se snažíme přizpůsobit danému příkazu, ztotožníme ji s vůlí toho, kdo nám přikazuje a děláme to rádi. Třetí stupeň je nejdokonalejší: používáme svou inteligenci, rozumíme tomu, proč a jak mám co udělat, chápeme plán a cíl. Mysl, srdce, vůle i tělo spolupůsobí současně. Na tomto stupni se připodobňujeme Kristu, když plnil Boží plán spásy, jeho poslušnost byla dokonalá. Poslušnost je to, co dělá z člověka dokonalou oběť Bohu.

Pokud představený (nadřízený) chce něco, co je proti Božímu zákonu, proti zákonům církve nebo proti mému svědomí, nesmím poslechnout! Dokonce, i kdyby mé svědomí bylo zatemněné, mám je poslouchat, protože svědomí je hlas Boží v mém nitru.

Poslušnost je nejdůležitější z morálních ctností. Láska jakožto teologální (božská) ctnost je poslušnosti nadřazena. Nesmíme se proto vymlouvat na odpovědnost nadřízeného: „Dostal jsem to rozkazem!“ Boží vůli můžeme rozpoznat v Božím slově a v Božích přikázáních, která jsou objektivní.

Odpolední přednáška fr. Ruie byla o ideální komunitě. Začal otázkou: Má náš dominikánský život tři nebo čtyři pilíře? Odpověď zní: Pilíře jsou tři – modlitba, studium, společenství. Kázání (apoštolát) není pilířem, ale cílem. Dominikánský život má dva hlavní cíle: zkušenost společenství a kázání, které je vždy záležitost celé komunity. Z toho vyplývají dva hlavní problémy, a to jsou individualismus a aktivismus, které jdou proti cíli dominikánského života. Pro celou dominikánskou rodinu je důležitý a zásadní tento verš Nového zákona: „Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši.“ (Sk 4, 32)

Tento ideál komunity uskutečňujeme těmito prvky: 1) účast – něco dělat, nečekat na druhé, aktivně se účastnit na životě komunity, 2) konsensus, jednomyslnost – přijímám to, na čem se shodla celá komunita, 3) spravedlnost (nikoli rovnost) – dát každému, co potřebuje, být pozorný k potřebám ostatních, komunita by měl být i domov, 4) poslušnost – podstatou je naslouchat jiným, nebýt uzavřen v sobě, rozvíjet se v rámci komunity, 5) svoboda – potřeba cítit se v komunitě svobodný, 6) sdílení – vytvářet prostředí pro sdílení, komunita má být nástroj, jak se sdílet s druhými, 7) rozhodnutí – uskutečňovat rozhodnutí, 8) volby – důvěřovat i těm bratřím a sestrám, které neznáme, nemáme volit stále stejné lidi, je to ukazatel zdraví komunity, 9) vedení (*leadership*) – vůdce musí uskutečňovat rozhodnutí komunity a zároveň uchovat jednotu v různosti.

Formaci se často myslí intelektuální formace, ale my potřebujeme formaci pro kázání. Kázání je náš hlavní a nejdůležitější cíl.

Z přednášek byl pořízen zvukový záznam. Jeho přepis bude k dispozici na našich webových stránkách.

Jiří Reginald Machačík

Foto: Ivan František Bok

Ze života místních laických sdružení

5. pražské místní sdružení

Naše sdružení se v hojném počtu zúčastnilo letošního formačního setkání a nelitujeme toho, protože patřilo k těm nejvíce vydařeným. Vzácným hostem byl otec Rui Carlos Antunes e Almeida Lopes – úžasné jméno připomínající příběhy Dona Quijota –, který je generálním promotorem pro laiky. Měl pro nás dvě přednášky: o dominikánské poslušnosti a jak by měla vypadat ideální dominikánská komunita. Obě přednášky jsou důležitým zdrojem pro formaci našich sdružení.

Někdo říkal, že otec Rui je po operaci nohy a přijel s berlemi. Ale ničím nedal najevo, že by ho něco bolelo, stále se usmíval a celou první přednášku dokonce stál a trpělivě odpovídal na spoustu našich dotazů. Občas se smál s námi, třeba když jsme řekli, že jsme jednomyslně došli ke konsensu, že téma konsensus vypustíme. Moc se mi líbil jeho přístup. Nikde na světě nemají laici dokonalá sdružení, všude jsou různé potíže. Ale on radil jako starší bratr, který má mnoho zkušeností, ne jako nadřízený, který nařizuje.

Zajímavá byla odpověď na dotaz, kdo je členem dominikánského řádu a co je dominikánská rodina. Každého, kdo složil slib ke cti svatého Dominika, definoval jako člena dominikánského řádu, ať řeholníka, nebo laika. Přidružená společenství jako dominikánská mládež a jiní, kteří žádné sliby neskládají, se považují za dominikánskou rodinu.

Moc nás potěšilo, že nepřijel jen fr. Hyacint jako promotor pro laiky, ale že se k nám také připojil nový provinciál fr. Lukáš. Od něj jsme získali informace např. o proběhlé kapitule bratří. Říkal, že akta jsou schválena magistrem řádu, jen ještě vybízí k vycházení na periferie. Také nám oznámil, že téma příštího sedoru bude humor, což vzbudilo radostné veselí.

Na formačním setkání je úžasné, že se můžeme vidět s bratry a sestrami ze sdružení roztroušených po celé republice, které bychom jinak neměli možnost vidět. Často se zde navazují nová přátelství a upevňují stará. Jen mě mrzí, že ti, kteří by nejvíc potřebovali dominikánskou formaci, většinou nepřijíždějí.

Jitka Hosanna Štěpánková

Zamilovanost skončila

Vyprávěla mi jedna známá, jak to bylo úžasné po konverzi, kolik měla energie. Každé ráno běžela nejdřív na mši svatou a pak radostně do práce. To trvalo asi dva roky, ale pak to skončilo. „Dnes se už nedokážu vyhrabat z postele o hodinu dřív, tak chodím dvakrát třikrát týdně aspoň na večerní mši. Doba zamilovanosti skončila,“ povzdychla si.

Vystihla to přesně. Po obrácení dává Pán skutečně období zamilovanosti, kdy je nám všechno snadné. Možná si ani neuvědomujeme, že to není naše schopnost, ale že nás vlastně nese svou milostí. A když usoudí, že už to zvládneme, zkusí nás postavit na vlastní nohy. A to jde najednou ztuha.

Ale je to nutné, abychom ukázali Pánu, že jsme se přece něco naučili, že už dokážeme pár krůčků udělat sami.

Mnoho let mě fascinuje příběh, jak Bůh vyvedl izraelský národ z Egypta. Ten příběh, pokud vím, není podložen historickou událostí, nikde není dějepisci zapsáno, že se to tak skutečně stalo a za kterého faraona se to událo. Hodnota toho příběhu je v něčem docela jiném. Ve Starém zákoně dodával Židům odvalu, když prožívali těžkosti, byl důkazem Boží lásky k izraelskému národu. I dnes k nám silně promlouvá, je ukázkou Boží pedagogiky ve vztahu ke každému z nás.

Egypt je v Bibli synonymem pro svět. Každý z nás se narodí a žije ve světě, ba dokonce otročí světu jako Izraelité v Egyptě. Ale Bůh nás chce z Egypta vyvést. V Egyptě vládne farao krutou rukou. Bůh nám chce dát zaslíbenou zemi, která oplývá mlékem a strdím.

V duchovním životě je to ovšem tak, že v našem srdci vládne trochu farao a trochu Hospodin. A my brečíme před Hospodinem, jak trpíme v tom Egyptě, ale farao v nás je jiného názoru a odmítá nás propustit. Proto Bůh léčí faraona egyptskými ranami. Ví, že je třeba ho oslabit. I v našem životě často přijde nějaká rána, která nás přiměje obrátit se víc k Bohu.

Foto: Wikimedia Commons, Philip De Vere (CC BY-SA 3.0)

A pak to přijde. Ten slavnostní den, kdy se rozhodneme vyjít z Egypta. Pro lidi, kteří uvěřili v dospělosti, je to přijetí křtu. Ale i ti, co byli pokřtěni jako nemluvňata, musejí se osobně rozhodnout pro Hospodina a vyjít z Egypta, konvertovat. Je kolem toho plno rámusu, oblačný sloup, vzbuřené emoce – zuřiví Egypťani na koních a zděšení Izraelitů, a nakonec samotný akt obrácení – zázračný průchod Rudým mořem. Na druhém břehu chvíli jásáme, čekáme, jaké další úžasné věci se budou dít, a ono nic. Za Rudým mořem je poušť.

Zamilovanost skončila. Jestli nám nakonec nebylo lépe v tom Egyptě, kde byly plné hrnce masa? Ve vzpomínkách jsou ty hrnce masa větší, než byly ve skutečnosti, a potíže menší, než byly ve skutečnosti. Jsme svobodní, obrácení, ale na poušti. Nejsou z nás světci, ani mystici. Jsme unavení, máme hlad a žízeň.

Já jsem v této situaci udělala přesně to, co apoštolové po vzkříšení Krista: totéž, co byli zvyklí dělat předtím. Apoštolové šli zase lovit ryby, já se vrátila k životu, jaký jsem vedla před obrácením. Naštěstí to s námi Pán nevzdává. Když se apoštolové vraceli z rybolovu, už je čekal na břehu jezera. Když Kristus viděl, že za ním nejdu, šel za mnou a přivedl mě zase nazpět. Zkouší to znovu a znovu, dokud nepochopíme.

Hospodin vodil svůj lid po poušti 40 roků. Za tu dobu pomřeli všichni, co vyšli z Egypta, a národ tvořili ti, co se narodili už v poušti. Nepamatovali egyptské hrnce, ale dovedli hospodařit s vodou, aby přežili. Ostatně, co slibuje Izaiášovými ústy (Iz 33, 16b) Hospodin lidem, kteří ho budou následovat? „Vždycky bude mít chleba, voda mu nikdy nevyschne.“ Neslibuje jim hrnce masa. Slibuje, že jim nikdy nebude chybět to nejnnutnější k přežití. Žádný luxus.

Foto: Wikimedia Commons, Philip De Vere (CC BY-SA 3.0)

Ovšem poušť není jen nudné putování jednotvárným pískem a strach o život. Exupery říká, že „poušť je krásná tím, že v sobě skrývá studnu“. Také izraelský národ nacházel v poušti vodu a manou, chléb z nebe. Sám Kristus v této souvislosti poukazuje na Eucharistii, která

je nynější manou z nebe (srov. Jan 6, 52–59). A protože v poušti číhá mnoho pokušení, vztyčil Mojžíš měděného hada, předobraz Kristova kříže, aby každý, kdo na něj pohlédne, byl uzdraven. A občas Hospodin poslal i křepelky, aby nám nechybělo ani to maso v hrnci.

Jan od Kříže nemluví o poušti, ale o noci. O putování nocí duše. Liturgie nám připomíná, že všechny velké věci se udály v noci: Kristovo narození, Kristovo vzkříšení... Na počátku byla tma, než Bůh stvořil světlo. Noc je vládou temnoty, ale také hodinou, kdy byl Syn oslaven. V Exsultet se zpívá: „Dnes je slavnost veliké noci, kdy se zabíjí onen pravý Beránek, jehož krev posvěcuje veřeje věřících. To je ta noc, ve které jsi, Bože, naše praotce, Izraelovy děti, kdysi vyvedl z Egypta; Rudým mořem jsi je pak převedl suchou nohou. To je tedy ta noc, kdy jas ohnivého sloupu zahnal temnotu hříchu. To je noc, která dnes na celém světě vzdaluje věřící v Krista od nepravosti světa a od tmy hříchu, vrací k milosti, sdružuje ve svaté společenství. To je ta noc, v níž Kristus pouta smrti rozlomil a jako vítěz vystoupil z hrobu.“

Znamená to, že z pouště ven mohou vyjít lidé, kteří jsou zcela závislí na Hospodinu. Kteří se nespolehají jenom na sebe, ale říkají Bohu neustále své Ano. Docela jiní lidé než ti, co vyšli z Egypta. Lidé, jaké si zformoval Bůh podle sebe. Když Jan od Kříže mluví o noci duše, „vyslovuje bolest proloženou až do kořenů bytosti, do nejtajemnějších hlubin nitra, bolest, která vede k mukám roztržení, po dlouhou dobu, dokud se člověk nezbaví vin, hříchů, neřestí, nedokonalostí a všeho, co odporuje Boží Svatosti, dokud nedojde ryzosti víry a lásky“ (Věra Kofroňová). Je to čas „položít do prachu svá ústa“ a „nastavit své líce tomu, kdo bije“ (srov. Pláč, 3, 25–31).

Někteří lidé prožívají poušť velkou část svého života a nikdy z ní nevyjdou. Jako Mojžíš. Jako Matka Tereza. Jiní pouští prošli a popsali svou cestu, jako Jan od Kříže nebo Terezie z Avily. Důležité je přijmout, jaké plány má s námi Bůh. Abychom dokázali plnit vůli Toho, který nás poslal, jak nám to předvedl Ježíš Kristus.

A pak nám zvědové možná přinesou ukázat obrovské hrozny. První příslib zaslíbené země v daru kontemplace. „Proti tomu, co jsem viděl, je všechno ostatní jenom sláma,“ prohlásil Tomáš Akvinský. Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, co Bůh připravil pro ty, kteří ho milují (1 Kor 2, 9).

Kdo chce vidět daleké kraje, musí podstoupit nepohodlí cestování. Kdo chce dojít do zaslíbené země, nesmí se zaleknout pouště. Jan od Kříže mluví o noci s nadšením: „Ó noci, dražší nad jitřní ráno! Ó noci, spojila jsi Milovaného s milovanou, milou v Milovaného přetvořenou!“ (*Temná noc*).

Kéž nám Bůh dá sílu putovat úspěšně našimi pouštěmi!

Jitka Hosanna Štěpánková

V Jablonném se hledají dobrovolníci na letní poutní sezónu 2018

Dovolujeme si Vás oslovit s prosbou o pomoc se zajištěním poutní sezóny v Jablonném v Podještědí. Uvítáme dobrovolníky, kteří by nám zvláště během letních prázdnin pomohli (za byt a stravu) zajistit: celodenní uvítací službu v bazilice, průvodcovské služby pro komentované prohlídky, pomoc s přípravou pro ubytování poutníků v Centru pro rodinu svaté Zdislavy, vaření aj.

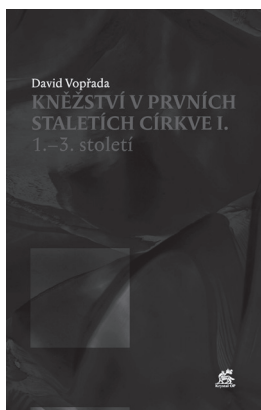
Kontakt: S. M. Roberta Ševčíková OP, Tel.: 731 203 817
E-mail: roberta@dominikanka.cz

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Psí kusy. Knižní katalog 2018

Jaké psí kusy vyvádíme v našem nakladatelství? To můžete zkontrolovat v našem novém katalogu. A usoudíte-li, že by stálo za to, šířit tyto kousky dál, pomozte nám dostat katalog k našim potenciálním čtenářům. Rádi vám jej zašleme zdarma v požadovaném počtu kusů.

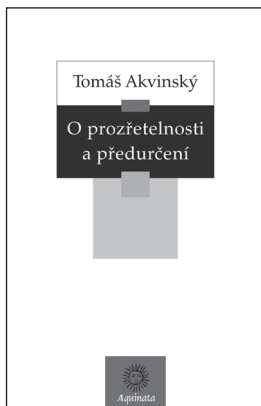

David Vopřada: Kněžství v prvních staletích církve I (1.–3. století)

Výběr nejstarších textů týkajících se služby biskupů, kněží a jáhnů z Nového zákona a spisů apoštolských otců, apologetů a velkých církevních otců a spisovatelů 3. století – Klementa, Řorigena, Tertuliána, Cypriána a dalších. Texty jsou uvozeny stručným představením daného autora a jeho nauky. Autor své dílo zamýšlel především jako inspiraci a povzbuzení, jako „prostředek, skrze nějž zazáří nové světlo, nové pochopení a vzplane nová vášeň pro službu Kristu a jeho církvi“.

brož., 256 s., 300 Kč

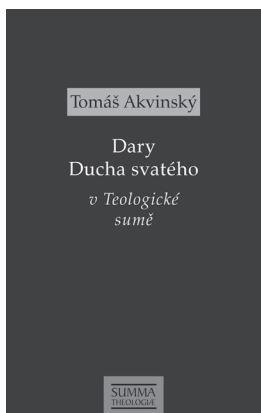

Tomáš Akvinský: O prozřetelnosti a předurčení

První český překlad páté až sedmé otázky Tomášových Disputovaných otázek o pravdě. Tomáš Akvinský v nich otevírá problematické body víry v prozřetelnost a předurčení. Jeho reflexe nad vztahy mezi Božím působením, svobodou, nutností, náhodou a zlem je v mnoha směrech svobodná od zdánlivých samozřejmostí dnešního myšlenkového světa. Jeho úsilí o seriózní myšlení, nezatížené dnešními schématy, představuje obohacení a výzvu pro kohokoli, kdo se chce těmito otázkami vážně zabývat. Překlad a úvodní studie: Justin Dvorský OP.

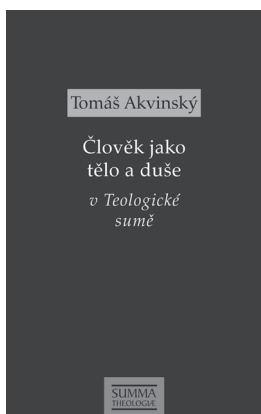
brož., 392 s., 440 Kč

Tomáš Akvinský: Dary Ducha svatého v Teologické sumě

Překlad tří kvestií (STh I-II, q. 68–70), které zavřují morální pojednání o dobrých habitech, tedy ctnostech. Po tématu přirozeně získávaných morálních ctností přichází na řadu otázky nadpřirozeného působení v člověku. Nejedná se zatím o vlité teologické neboli božské ctnosti, ani o milost obecně, ale o specifické působení Ducha svatého v člověku: to znamená dary Ducha svatého, blahoslavenství a plody (ovoce) Ducha svatého. Překlad a úvodní studie: Tomáš Machula.

brož., 104 s., 130 Kč

Tomáš Akvinský: Člověk jako tělo a duše v Teologické sumě

Problém duše a těla a jejich vztahu, zařazení člověka do hierarchie stvoření, nesmrtnost lidské duše a její specifická oproti duši jiných tvorů, to jsou některé z problémů, jimiž se zabývají kvestie 75 a 76 (STh I) uvozující Tomášův traktát o člověku. Překlad a úvodní studie: Kateřina Kutarňová.

brož., 104 s., 130 Kč

<http://krystal.op.cz>

Co už se nevešlo a co by vás ještě mohlo zajímat:

- chystané akce Dominikánské 8 | <http://www.dominikanska8.cz/>
(za pozornost stojí např. červnový knižní salón nad knihou O prozíratelnosti a předurčení, moderovaný fr. Justinem Dvorským OP)
- další novinky Krystalu OP | <http://krystal.op.cz/>
(DVD Psi Páně – dokument o dominikánech; nové číslo Salve o ekologické etice, chystá se číslo o Amoris laetitia; brzy vyjde třetí díl Tomášova díla O Boží moci)
- novinky našeho knihupectví Oliva | <http://www.oliva.op.cz/>
- program poutí v bazilice sv. Vavřince a sv. Zdislavy | <http://www.zdislava.cz/program-pouti/>

OPusculum

Časopis české dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko České dominikánské provincie

Redakce

e-mail: opusculum@op.cz

Fr. Gabriel Malich OP (gabriel@op.cz)

S. Marie Pitterová OP (monialesop@volny.cz)

S. M. Guzmanová Valentová OP (guzmanova@dominikanka.cz)

Lenka Bernadetta Nezbedová (Nezlenka@seznam.cz)

Jiří Reginald Macháčik (machacik@volny.cz)

Dušan Česlav Macák (ceslav@post.cz)

Jan Jáchym Beneš (jachym@op.cz)

Fotografie na obálce:

1. s. | Fr. Gabriel OP na pouti formátorů ve Fanjeaux. Foto: fr. Laurentius OP

2. s. | 70 let putování. Foto: mnišky OP

Obláčka v 5. pražském sdružení laiků (kaple mnišek v Lysolajích).

Foto: Tomáš Augustin Mann

3. s. | Formační setkání laiků v Poličanech. Foto: Ivan František Bok

Krystal OP na veletrhu Svět knihy. Foto: Albert Sova

Bankovní spojení pro dary: č. účtu: 268154211/0300 v.s.: 290

Uzávěrka příštího čísla: 15. 7. 2018

<http://opusculum.op.cz>

Z obsahu

Putovní kurz pro formátory

Rozhovor o dominikánských misiích

Ze života mnišek

Zprávy z kongregace sester dominikánek

Formační setkání laiků v Poličanech

Program obnovy dominikánské laické formace

<http://opusculum.op.cz>

Adresa redakce:

OPusculum

Klášter dominikánů Olomouc

Slovenská 14, 779 00 Olomouc 2

e-mail: opusculum@op.cz

Výtisk zdarma. Distribuce za cenu poštovního a balného. Objednávky na adrese redakce.